

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ κ. KENNEDY

Υπό κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Π. ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Ἡ ἐκλογή τοῦ κ. Κέννεντυ ἠμπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ θεμελιώδη σταθμὸν εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν. Διότι σημειώνει τὴν ἀνοδὸν τῶν «αἰρετικῶν» εἰς τὸ πηδάλιον τῆς πρώτης δυνάμεως τοῦ ἐλευθέρου κόσμου. Ἡ ἀνοδὸς δὲ αὕτῃ ἦταν πάρα πολὺ δύσκολη εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ὅπου ὅλοι ἀρέσκονται νὰ ὑποστηρίζουν καὶ — ὅπερ σπουδαιότερον — νὰ πιστεύουν εἰς τὰς «παραδεγμένας ἰδέας». Καὶ εἶναι αἱ «παραδεγμένοι ἰδέαι» ὀλέθρια διὰ τὴν πρόοδον. Ὅταν ὅλοι πιστεύουν ὅτι ὅλα πηγαίνουν καλὰ, ὅτι αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι εἶναι ὁ πλουσιώτερος, ὁ εὐτυχέστερος καὶ ὁ δημοκρατικώτερος τῶν κόσμων, κανένας δὲν καταβάλλει προσπάθειαν καλυτερεύσεως καὶ διορθώσεως τῶν κακῶς κειμένων. Φυσικὰ, ἀφοῦ κανεὶς δὲν παραδέχεται ὅτι ὑπάρχουν κακῶς κείμενα.

Ὁ κ. Κέννεντυ καὶ οἱ φίλοι του, ἰδίως οἱ τρεῖς καθηγηταὶ τοῦ Χάρβαρντ καὶ τοῦ Τεχνολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Μασσαχουσέττης, οἱ κ.κ. Γκάλπερθ, Σλέισγκερ καὶ Ροστόφ, ἐτόλμησαν νὰ διασπᾶσουν τὸν κλοιὸν τῆς αὐτοϊκανοποίησεως. Ἐτόλμησαν νὰ εἶπουν ὅτι κατὰ τὸ ἀνώμαλον, τὸ κακὸν καὶ τὸ σάπιο ὑπάρχει εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν ζωὴν καὶ ἀποτέλεσμα αὐτοῦ εἶναι ἡ ἀδίκῃ πτώσις τοῦ Ἀμερικανικοῦ γοήτρου εἰς τὸν κόσμον καὶ ἡ προώθησις τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως τόσο μακρὰν ἐμπρός, εἰς τόσας δημιουργίας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς τεχνικῆς. Διὰ τὴν ὑπάρξιν τὸ ζήτημα καὶ ἡ προσπάθεια μᾶς νέας ἐξορμήσεως ἔπρεπε νὰ τεθῇ πρῶτα ὁ δάκτυλος ἐπὶ τὸν τύπον τῶν ἡλῶν, ἔπρεπε νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀλήθεια καὶ — ὅπερ σπουδαιότερον — νὰ διακηρυχθῇ μὲ ὅλους τοὺς κινδύνους πού συνεπήγετο μὴ τοιαύτη διακήρυξις, πληγώνουσα καὶ τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν σεμνοτυφίαν τοῦ ἀμερικανοῦ ἐκλογέως. Καὶ εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ τελευταίου τούτου ὅτι ἐξεπέρασε τὸν κλονισμὸν πού ἀσφαλῶς τοῦ προεκάλεσε ἡ «αἵρεσις», ἐξεπέρασε καὶ τὸ πλῆγμα τῆς πολεμοφοβίας πού παρηκολούθει τοὺς Δημοκράτας, ἐξεπέρασε καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ θρησκευτικοῦ δόγματος τοῦ ὑποψηφίου καὶ ἐξέλεξε τὸν κ. Κέννεντυ, ἔστω καὶ μὲ τὴν ἐλαχίστην πλειοψηφίαν τῶν $\frac{2}{5}$ τοῦ ἑκατοστοῦ!

Ἡ ἱστορία δὲν γράφεται ἀπὸ τοὺς δεξιόδοξους. Αὐτοὶ κατοχυρώνουν τὰ ἀποκτήματα τῆς τὸλμης τῶν αἰρετικῶν. Καὶ ὁ Οὐίνστον Τσώρτσιλ καὶ ὁ Κάρλος Ντὲ Γκώλλ ἦσαν αἰρετικοί, εἰς τὴν ἐποχὴν τους καὶ διὰ τοῦτο ἐκέρδισαν τὸν πόλεμον. Ὁ κ. Κέννεντυ καὶ οἱ συνεργάται του ἂν μείνουν πιστοὶ εἰς τὴν αἵρεσιν, εἰς τὴν ἀρνησιν τοῦ παρελθόντος, εἰς τὴν λύτρωσιν ἀπὸ τὸν κουφορρισμὸν καὶ τὴν δημαγωγίαν θὰ δημιουργήσουν διὰ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τὴν ἀκτινοβολίαν πού τοὺς ἀξίζει καὶ τὴν ὁποῖαν *χρειαζόμεθα περισσότερο καὶ ἀπὸ τὰς ἰδίας, ἡμεῖς οἱ ἄλλοι ἐλεύθεροι λαοί.*

Ἡ αἵρεσις δὲν σημαίνει ἀνατροπὴν. Καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἀπογοητευθοῦν ὅσοι ἀναμένουν ἀπὸ τὸν ἐκλεγέντα Πρόεδρον ἐπαναστατικὰς μεταβολὰς εἰς τὰ πρόσωπα, ἰδίως ὅσοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀνέμενον ὡς πρώτῃν μεταβολὴν τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ κ. Ἄλλεν Ντάλλες τὸν ὁποῖον ἀντιπαθοῦν λόγῳ ὀνόματος, διότι ἡ ἀκαμψία καὶ ἡ ἐπιμονὴ τοῦ μακαρίτου ἀδελφοῦ του εἰς ἐσφαλμένα δόγματα, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις οὗτος εἰλικρινῶς ἐπίστευε, τόσας συμφορὰς εἰς τὸ πρόσφατον παρελθὸν πού φοβοῦμαι ὅτι θὰ ἔχη συνεπείας καὶ διὰ τὸ μέλλον μᾶς ἐπεσώρευσε. Οἱ Ἕλληνες αὐτοὶ ἀγνοοῦν ἴσως ὅτι καὶ ὁ κ. Ἀτσεσον εἶχε ἐπὶ τοῦ κρισμοῦ δι' ἡμᾶς θέματος τὰς ἰδίας ἀντιλήψεις καὶ ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ἀρχικὸς ἀρχιτέκτων τῆς φιλοτουρκικῆς πολιτικῆς. Ὁ κ. Ἄλλεν Ντάλλες εἶναι ἐν τούτοις διακεκριμένος ὑπάλληλος τῆς πείρας τοῦ ὁποῖου ἔχει μεγάλην χρεῖαν ὁ ἐλεύθερος κόσμος διὰ τὴν μάχην του κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ. Ἡ διατήρησις ὅμως τοῦ κ. Ντάλλες δὲν ἠμπορεῖ νὰ προδικάζῃ τὴν διατήρησιν τῶν ἀψύχων γραφειοκρατῶν πού εἶχε συσσωρεύσει εἰς πολλὰ σημεῖα τοῦ

κόσμου ή ξεπερασμένη πολιτική θεωρία τής παλαιᾶς ρεπουμπλικανικῆς φρουρᾶς και ἀκόμη ή ἀδυσώπητη συγκεντρωτικότης του Τζών Φόστερ Ντάλλες.

Ἡ αἵρεσις σημαίνει ἐπανάστασιν εἰς τὰς ψυχὰς. Προσαρμογὴν τοῦ δόγματος πρὸς τὴν ἀλήθειαν, δηλαδὴ πρὸς τὰ πράγματα. Ἀλλαγὴν τῶν πνευματῶν τῶν ἀνθρώπων. Ὅπως ή πνοή ἐνὸς Μὰκ Μίλλαν ἤλλαξε εἰς τὴν Ἀγγλίαν τοὺς συντηρητικοὺς και ἔκαμε τὴν πολιτικὴν τους πολλὰς φορὲς προοδευτικώτερην ἀπὸ τὴν πολιτικὴν και αὐτῶν τῶν ἐργατικῶν, ἔτσι και ή θέλησις τοῦ νέου Προέδρου και τῶν συνεργατῶν του ἤμπορεῖ νὰ ἀλλάξῃ τὴν ψυχολογίαν τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ και νὰ τοῦ δώσῃ τὴν πίστιν εἰς τὸ διεθνὲς ἔργον ποῦ ἔχει ἀπὸ τὰ πράγματα κληθῆ νὰ ἐπιτελέσῃ. Ἡμπορεῖ και πρέπει νὰ ἀλλάξῃ τὴν νοοτροπίαν τῶν ἀντιπροσώπων του εἰς τὸ ἐξωτερικὸν και νὰ τοὺς κάμῃ νὰ πιστεύσουν ὅτι ἔργον τους δὲν εἶναι ὁ φραγμὸς εἰς τὴν ἐξέλιξιν μετὰ τὴν νεκρὰν σύγκρισιν τῶν ἐκαστοτε καταστάσεων πρὸς τὴν ἡρεμίαν τοῦ τέλματος και τὴν σταθερότητα τῆς ραστώνης ποῦ δὲν πρέπει νὰ ἀποτελῇ ἰδανικόν, ἀλλ' ή ὥθησις τῶν λαῶν πρὸς τὴν πρόδον ὑπὸ τὸ παράδειγμα και τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ, καθισταμένου ὄχι ἀπλοῦ ἱεροκῆρυκος ἀλλὰ μαχομένης φάλαγγος τῆς πρωτοπορίας τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ «αἵρεσις» συνίσταται ἀκριβῶς εἰς τοῦτο. Αἱ Ἡνωμένα Πολιτεῖαι καί, ὑπὸ τὴν ἰδικὴν των πνοῆν, ὅλος ὁ ἐλευθερος κόσμος περιῆλθον εἰς κατάστασιν ἀμύνης εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Ἐναντι τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως και τῆς Κίνας εἰς τὸν διεθνή ἀνταγωνισμόν, ἔναντι τοῦ ὄλοκληροῦ ὠρολογίου εἰς τὴν μάχην τῆς ὀργανώσεως τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, ἔναντι τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν διεκκυστήνδα τῆς προσεγγίσεως τῶν πτωχῶν λαῶν, ἔναντι τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν προσπάθειαν διαλόγου και συνεργασίας μετὰ τοὺς ἀνθρώπους ὅλων τῶν χωρῶν και τῶν ὁποίους ἀλίσκει κάθε μέρα περισσότερο ή πικρία κατὰ τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος και ή ἄλογος πίστις τῆς ἀντιμετωπίσεώς της μετὰ τὴν μαρμαρυγὴν τοῦ ἐρυθροῦ παραδείσου. Ἐστεῖρευσε, λοιπόν, ή φαντασία τῶν ἐλευθέρων λαῶν και ὀδηγοῦνται μόνοι τους εἰς τὴν παρακμὴν χάριν ἐνὸς κοντόφθαλμου ματεριαλισμοῦ ποῦ κυριαρχεῖ εἰς τὰς δυτικὰς κοινωνίας και καθιστὰ γράμμα νεκρὸν και κενὸν λόγον τὴν ἀλληλεγγύην τῶν λαῶν; Κάτι γνωρίζομεν οἱ Ἕλληνες ἐπ' αὐτοῦ μετὰ τὰς διακυμάνσεις τῶν διαπραγματεύσεων περὶ τῆς εἰσόδου μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν.

Αἵρεσις εἶναι τὸ ξύπνημα. Ἡ εὔρεσις νέων μεθόδων ποῦ νὰ ἀχρηστεύουν τὰ ἀνώφελα «ὄχι» εἰς κάθε προσπάθειαν συνεννοήσεως μετὰ τοὺς ἀντιπάλους μας, διότι τότε ή συνεννόησις θὰ γίνῃ μετὰ χειρότερους ὅρους. *Ἡ μετάβασις ἀπὸ τὴν ἄμνην εἰς τὴν ἐπίθεσιν* εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Καὶ τὸν διεθνή και τὸν κοινωνικὸν και τὸν οικονομικόν. Αὐτὴν τὴν ἐπίθεσιν ἐπέτρεψεν ὁ κ. Κέννεντυ και αὐτῆς τῆς ἐπιθῆς τὴν πραγματοποίησιν περιμένει ἀπὸ αὐτὸν ὁ ἐλεύθερος κόσμος. *Θὰ ἀλλάξῃ τότε ἀσφαλῶς ὁ ρυθμὸς τῆς ἱστορίας.*

Θὰ παύσῃ τότε ὁ ἐλεύθερος κόσμος νὰ βαρύνεται μετὰ τὸ δίλημμα: πόλεμος ή ψυχρὸς πόλεμος, ποῦ εἶναι ή ἀναποτρέπτως σημερινὴ πραγματικότης. Θὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν ἡγεσίαν του διότι θὰ γνωρίζῃ ὅτι θὰ εὐρῆ εἰς τὸ τέλος διέξοδον ἀπὸ τὸ δράμα του, χωρὶς τὰ πείσματα τῶν ἄκρων ἀλλὰ και χωρὶς τὴν θυσίαν τῶν ἰδανικῶν του. Θὰ παύσῃ νὰ νομίζῃ ὅτι ὁ στεῖρος ἀντικομμουνισμὸς εἶναι τὸ μοναδικόν εἰσιτήριον διὰ τὴν ἀμερικανικὴν συμπαθειαν και θὰ ἀποδοθῇ εἰς μίαν θετικὴν προσπάθειαν ὀργανώσεως τῶν πολιτικῶν και κοινωνικῶν θεσμῶν του. Ἴσως ποτὲ δὲν ἦταν και δὲν θὰ εἶναι και εἰς τὸ μέλλον—ὅταν θὰ δυναμώσῃ περισσότερο ή Κίνα—καλύτερη ή στιγμὴ διὰ μίαν δημιουργικὴν πολιτικὴν εἰς παγκόσμιον ἐπίπεδον.

Παρακολουθῶν τὰς ἐξελίξεις τῆς Ἀμερικανικῆς ζωῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπίστευα και ἐξεδήλωσα τὴν πίστιν μου αὐτὴν μετὰ τὸ ἄρθρον μου εἰς τὴν «Καθημερινήν» τῆς 30 Ὀκτωβρίου—γράφην εἰς τὴν Νέα Ὑόρκην τὴν 20 Ὀκτωβρίου—ὅτι ὁ κ. Νίξον θὰ ἐφήρμοζε, τυχόν ἐκλεγόμενος, πολιτικὴν ἀντίθετον πρὸς τὴν πολιτικὴν τοῦ Προέδρου Αἰζενχάουερ ποῦ ἦταν μία πολιτικὴ ἐντίμου φιλειρηνικοῦ ἀκινήτισμοῦ. Ὅτι εἰς τὸ βάθος ἦτο και ὁ ἴδιος, εἴτε ἐξ ἰδίας κρίσεως, εἴτε μετὰ τὴν συμφωνίαν του μετὰ τὸν κ. Ροκφέλλερ ὑπὲρ τῆς αἰρέσεως και τῆς ἀλλαγῆς, τῆς ὁποίας ὁμως δὲν ἦτο ἀπολύτως βέβαιον ὅτι θὰ κατάρθωνε νὰ γίνῃ

φορεὺς λόγῳ τῆς συντηρητικότητος τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ κόμματος. Ὁ κ. Κέννεντυ δὲν ἔχει τὰ ἴδια ἐμπόδια.

Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἔχει καὶ ὁ ἴδιος ἄλλα ἐμπόδια νὰ ὑπερπηδήσῃ.

Τὸ πρῶτον ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ *ψυχολογία τῆς ἰσοψηφίας*. Διὰ διαφόρους, ἀδιαφόρους δὲ πλέον σήμερον λόγους, τοὺς ὁποίους ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ εὑρῇ εἰς τὸ ἄρθρον μου τῆς 30 Ὀκτωβρίου, ὁ Ἀμερικανικὸς λαὸς ἐξέλεξε τὸν κ. Κέννεντυ μὲ πρωτοφανῶς ἀσημαντον πλειοψηφίαν ἢ ὅποια μειραίως θὰ τὸν καταστήσῃ πολὺ προσηκτικόν. Εἰς τὴν πραγματικότητα, ὑπολογιζομένων καὶ τῶν δοθεισῶν εἰς τρίτους ψήφων, δὲν ἐπέτυχε οὔτε τὸ 50 % τοῦ συνόλου τῶν ψηφισάντων. Μὲ τὴν ἴδιαν κατάταξιν τῶν ψήφων, κατανεμομένων εἰς ἄλλας περιοχάς, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκλεγῇ καὶ ὁ κ. Νίζον. Εἶναι δὲ πλέον σαφές, ὅτι ἔγραψα ἤδη, ὅτι ἂν ὑποψήφιός τῶν Ρεπουμπλικάνων ἦτο ὁ Ροκφέλλερ, θὰ εἶχε ἐξασφαλισμένην τὴν ἐκλογὴν. Ἦδη οἱ «Τάιμς τῆς Νέας Ὑόρκης» ὑπεθυμίσαν εἰς τὸν κ. Κέννεντυ ὅτι ἡ ἰσοψηφία του τοῦ ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς συνέσεως εἰς τὰς μεταρρυθμίσεις. Ὁ δὲ «Κήρυξ—Βῆμα» τοῦ ἐτόνισεν ὅτι ὀφείλει νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τοῦ Δημοκρατικοῦ προγράμματος καὶ τῆς σταθερότητος τοῦ δολλαρίου. Εἶναι ἐξ ἄλλου χαρακτηριστικόν ὅτι ὁ κ. Κέννεντυ ἔλαβεν ὀλιγωτέρας ψήφους ἀπὸ ὅσας ἔλαβε τὸ κόμμα του, διατηρήσαν, μειωμένην ὁμως κάπως, τὴν ἤδη ἀπὸ τοῦ 1954 ἀποκτηθεῖσαν ὑπεροχὴν του εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν.

Τὸ δεύτερον ἐμπόδιον εἶναι τὸ *κόμμα τοῦ κ. Κέννεντυ*. Ὁ Νότος, δηλαδὴ αἱ Νότια Πολιτεῖαι εἶναι ὑπερβολικὰ συντηρητικά, ἴδια εἰς τὸ κρίσιμον θέμα τῆς θέσεως τῶν μαύρων καὶ τῶν δικαιωμάτων. Εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας δὲν ὑπάρχει ἡ ἔννοια τῆς κομματικῆς πειθαρχίας εἰς τὸ Κογκρέσσον, δὲν σημαίνει δὲ πολλὰ πράγματα τὸ ὅτι ἔχει τὴν πλειοψηφίαν τὸ κόμμα τοῦ Προέδρου. Ὁ κ. Ἀϊζενχάουερ ἐκυβέρνησε ἐπὶ ἑξ ἔτη μὲ ἐχθρικὸν πρὸς αὐτὸν Κογκρέσσον καὶ τὰ μόνα μέτρα ποὺ δὲν κατώρθωσε νὰ περῶσιν ὑπῆρξαν τὰ προοδευτικώτερα, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰ δικαιώματα τῶν μαύρων πολιτῶν τῆς Συμπολιτείας. Διὰ κάθε θέμα σχηματίζεται εἰδικὴ πλειοψηφία, ἄσχετη μὲ τὰ κόμματα καὶ διὰ τοῦτο, λέγεται, ὅτι τὴν Ἀμερικὴν τὴν κυβερνᾷ πάντοτε ἀνεξαρτήτως κομμάτων μία πλειοψηφία λογικῶν ἀνθρώπων, ἀντιτιθεμένων εἰς τὰ ἄκρα. Καὶ αὐτὸς ὁ Ροῦζβελτ εἶχε δυσκολίας μερικὰς φορὰς ἀπὸ τὴν μειοψηφίαν τοῦ κόμματός του ἐνουμένην μὲ τὴν πλειοψηφίαν τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Θὰ κατορθώσῃ ὁ κ. Κέννεντυ νὰ ἐμφυσῇ εἰς τὴν πλειοψηφίαν αὐτὴν τῶν λογικῶν ἀνθρώπων ποὺ εἶναι, κατὰ τὰ σημερινὰ δεδομένα συντηρητικὴν τὴν πίστιν εἰς τὴν δημιουργὸν ἀποστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως;

Τρίτον ἐμπόδιον εἶναι ἡ *δυσπιστία τῶν «ἐπενδεδυμένων συμφερόντων»* πρὸς κάθε μεταρρυθμίσει ἐνθυμίζουσαν τὴν πολιτικὴν τοῦ Φραγκλίνου Ροῦζβελτ. Αἱ δὲ συμφύσεις τοῦ νέου Προέδρου καὶ τῆς οἰκογενείας του πρὸς τὰ συμφέροντα αὐτὰ ἡμποροῦν, παρὰ τὰς καλὰς του προθέσεις, νὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τοὺς συμβούλους του ποὺ ἔχουν τὴν διάθεσιν μεταρρυθμίσεων ἄλλὰ δὲν ἔχουν μόνον τὴν δύναμιν νὰ τὰς ἐπιβάλουν. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἡμπορεῖ νὰ τὸν ὠθήσῃ καὶ ἡ ἐπιθυμία ποὺ γεννᾶται συνήθως εἰς τοὺς ἐπιτυχάνοντας πολιτικούς νὰ ἀπαλλαγοῦν τῶν ἰκανωτέρων φίλων τους καὶ τοὺς ἐνθυμίζου, μὲ τὴν ὑπαρξίν των, τὰς ἰδικὰς των ἀτελείας καὶ νὰ ἀγκαλιάσουν τοὺς χθεσινούτων ἀντιπάλους ποὺ ἔχοντες τὸ συναίσθημα τοῦ ἠττημένου εἶναι εἰς τὴν ἀρχὴν τουλάχιστον, περισσότερον ὑποτακτικοὶ καὶ δουλόφρονες. Ἦδη ὁ κ. Ρέστον ἀπεκάλυψε ὅτι ὁ κ. Κέννεντυ, εἶχεν ἀχρηστεύσει πολλοὺς συνεργάτους του κατὰ τὴν προεκλογικὴν περίοδον ὅπως π.χ. τὸν κ. Κόξ. Ἄς μὴ λησμονηθῆται, ἐξ ἄλλου, ὅτι καὶ ὁ κ. Ἀϊζενχάουερ ἀφοῦ ἐνίκησε ἐντὸς τοῦ Ρεπουμπλικανικοῦ κόμματος τὸ 1952 ἔναντι τοῦ συντηρητικοῦ Τάφτ, ὡς προοδευτικὸς, ἐξέλεξε ὡς συνεργάτας του διὰ τὰ οικονομικὰ καὶ τὴν ἄμυναν τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Τάφτ.

Τέταρτον, τέλος, καὶ σοβαρώτατον ἐμπόδιον εἰς τοὺς προσανατολισμούς τοῦ κ. Κέννεντυ εἶναι ἡ *«κρίσις τοῦ δολλαρίου»*. Οἱ Ἀμερικανοὶ τὴν ἐπάθαν ὅπως ὁ μαθητεύομενος μάγος τοῦ Γκαίτε. Καθώρισαν μόνονι τους, πρὸ ἐτῶν, χωρὶς κανένα δὲ ἐπιστημονικὸν ἢ οὐσιαστικὸν κριτήριον, τὸν ἀριθμὸν τῶν 18 δισεκατομμυρίων δολλαρίων, δηλαδὴ τὰ 40 %

του διεθνούς αποθέματος χρυσού, ως το σημείον ασφαλείας του καλύμματός των. Καί τώρα πού προσεγγίζεται το σημείον αυτό ασφαλείας ήρχισε ένας άδικαιολόγητος μέν, βέβαιος όμως, πανικός, διά το μέλλον του δολλαρίου. 'Υποτίμησις του δολλαρίου είναι καί άσκοπη, διότι θα ύποτιμηθούν αύθημερόν και όλα τα άλλα νομίσματα και καταστρεπτική διότι θα κλονισή το κύρος όχι μόνον τής 'Αμερικῆς αλλά όλοκλήρου του καπιταλιστικού συστήματος εις στιγμήν πού μία νέα οικονομική κάμψις άρχίζει, ίσως, δι' όλον τον ελεύθερον κόσμον. 'Αλλά δέν είναι καν άναγκαία ή ύποτίμησις του δολλαρίου, έφόσον όμως οι δυτικοί σύμμαχοι και ιδίως ή Γερμανία δέν επιδιώξουν διά τών κεντρικών τους Τραπεζών, την μετατροπήν εις χρυσόν τών εις δολλάρια αποθεμάτων των, ιδίως δέ εις αυτό το κρίσιμον δίμηνον κατά το όποιον ο κ. Κέννεντυ δέν θα έχη άκόμη την δύναμιν να λάβη ριζικά μέτρα. Φαντάζεται κανείς, όμως, εύκολα ποιον όπλον άποτελεί εις χείρας του κ. 'Αντενούοερ ή έξάρτησις τής τύχης του δολλαρίου από αυτόν διά να επιδιώξη να διαμορφώση την πολιτικήν του κ. Κέννεντυ διά το Βερολίνον κατά τās άπόψεις του! Καί εις θέσιν ανάλογον μέ την τής Γερμανίας εύρίσκονται και άλλαι χώραι.

'Από τās λύσεις πού θα δώση ο κ. Κέννεντυ κατά το μέχρι τής αναλήψεως τών καθηκόντων του διάστημα, θα έξαρτηθούν πολλά. Θα έξαρτηθή, πρώτον, ποιον θα είναι το πρόγραμμα πού θα εφαρμογή κατά την τετραετίαν. Καί αυτό θα κριθή από τα μέτρα πού θα λάβη το πρώτον τρίμηνον και πού θα προετοιμάση μέχρι του 'Ιανουαρίου. 'Από τους ανθρώπους πού θα διαλέξη θα κριθή ή κατεύθυνσίς του. 'Ο Ρουζβελτ το πρώτον τρίμηνον έθεσε τās βάσεις. Μετά άρχίζει ή ρουτίνα. 'Αλλά θα έξαρτηθή, δεύτερον, και σπουδαιότερον, το ποιος θα είναι το 1964 ή φορεύς τών προοδευτικών ιδεών, ο κ. Κέννεντυ ή ο κ. Ρόκφέλλερ;

'Η δύναμις του χαρακτήρος του νέου Προέδρου θα ύποστη λόγω τών έμποδιών αύτών σκληράν δοκιμασίαν. *'Ο ελεύθερος κόσμος εύχεται να εξέλθη και αυτήν την δοκιμασίαν νικητής.*

'Ημείς οι 'Ελληνες ιδιαιτέρως έχομεν και ειδικούς λόγους να το εύχόμεθα. 'Η θέσις μας εις την 'Ανατολικήν Μεσόγειον δέν νομίζομεν ότι ξετιμηθή επαρκώς κατά το πρόσφατον παρελθόν. Τα γεγονότα εις την γείτονα Τουρκίαν, και όσα έγιναν και όσα είναι ένδεχόμενα να λάβουν χώραν—είχαν γραφή ή γραμμαί αύται όταν έγινώθησαν τα προχθεσινά γεγονότα—πρέπει να δώσουν την εύκαιρίαν επανεξετάσεως τής σημασίας τής χώρας μας εις το πλαίσιον του ελευθέρου κόσμου. Μία δέ ρεαλιστική αντιμετώπισις τής όλης έξωτερικής πολιτικής τών 'Ηνωμένων Πολιτειών δέν ήμπορεί παρά να οδηγήση εις επανεξέτασιν και εις επαναξιοποίησιν τής σημασίας τής 'Ελλάδος, ή όποια έθεωρήθη μετά την άτυχή «λύσιν» του Κυπριακού, με το όποιον κακώς συνεδυσάθη το όλον ελληνικόν πρόβλημα, ότι έπαυσε να παρουσιάζη ιδιαίτερον ένδιαφέρον. 'Η 'Ελλάς είναι έν τούτοις, ο έντιμώτερος σύμμαχος τής Δύσεως θυσιάζουσα πολλάκις χάριν τών οικονομικών δυνάμεων πού επηρεάζουν την πολιτικήν τής Δύσεως και ζωτικά άκόμη οικονομικά της συμφέροντα, διότι δέν έμιμήθη π.χ., την 'Ιταλίαν πού συνεχάρησε να αγοράζη από την Σοβιετικήν 'Ενωσιν τα 20% τών αναγκών της εις πετρέλαια επί μίαν πενταετίαν και φυσικά εις άρίστην τιμήν. 'Αλλά είναι ή 'Ελλάς και ή χώρα πού έχει, λόγω τών συνεχώς επικρεμαμένων επ' αυτής κινδύνων, και *άνάγκην ιδιαιτέρας στοργής.*

'Ιδιαιτέρως δέ, ή προχθεσινή όμιλία του 'Αρχηγού τής Οικονομικής 'Αμερικανικής 'Αποστολής κ. Χάγκερτυ εις το «Προπέλλερ Κλάμπ», ένν βεβαίως άπεδόθη καλώς εις τās έφημερίδας, πρέπει να μάς έμβάλη εις πολλάς σκέψεις και να μάς προκαλέση πολλές άνησυχίας.

Το πνεύμα του «όλα πηγαινουν καλά» είναι το πνεύμα τής χθές κατά του όποίου έξηγήθη ο κ. Κέννεντυ. Διά την 'Ελλάδα μάλιστα περικλείει μεγάλους κινδύνους. Βεβαίως πταίομεν εις πολλά και ήμείς και πρέπει και να έξυπνήσωμεν από τον άκίνητοιμόν μας και την ίκανοποίησίν μας διά την πλαστήν μας εύημερίαν, να παύσωμεν να όμιλούμεν διά την άνύπαρκτον πλέον σήμερα αύξησιν του έθνικού μας εισοδήματος κατά 6%, όπως λέγει ο κ. Χάγκερτυ, ένν ο κ. Ζολώτας την ύπολογίζει, όρθως, διά το 1958 εις 2,4% και να ανα-